

6. Hva sier personalet?

I denne fokusgruppen var det 12 personale

Slik tenker hjelpere om ferie:

Ferie for personalet er:

Å koble av fra arbeid

Å få lov å gjøre det jeg vil

Nye opplevelser

Ferie er tid jeg ikke har noe jeg må gjøre

Ulike typer ferie

Om ferie for personer med funksjonsvariasjoner sier de:

«Jeg tror ikke det er noen forskjell på om du har en funksjonsvariasjon eller ikke i forhold til viktigheten av at det må skje noe».

Personer med funksjonsvariasjon drømmer om ferie.

- Mange gleder seg til å gjøre noe annet.
- Det er nye opplevelser som vi kan snakke med om til andre.

Som andre snakker om sin ferie.

- Viktig å vite at vi er forskjellige.
Noen er godt fornøyd med miljøskifte, som å dra på dagsturer i nærmiljøet.
- Det behøver ikke være så viktig å reise langt, men at det er annerledes.
- Noen vil at mye skal skje.
- «Bare det å gå igjennom sikkerhets sjekken på flyplassen».
- «En opplever forventningertil det som skal skje».
- Det er fint å reise til varmere strøk om vinteren.
- Det er fint å møte folk en ikke ser daglig, som storfamilien eller andre en ikke får tid til å møte ellers.
- Ofte har vi et litt større budsjett som gjør at vi kan spise ute flere dager enn det vi gjør i hverdagen.
- Å gjøre noe sammen med andre – opplevelser sammen med andre er mye hyggeligere.
- Å ha felles opplevelser.

Felleskapet og få nye utfordringer

Jeg har hatt med mange store grupper på ferie.

Det er et sånt fellesskap.

Det å dele opplevelsene.

Gjerne å treffe igjen andre som du ellers ikke treffer så ofte.

Det blir et samspill.

Jeg ser den enorme omsorgen mange viser for hverandre.

Det er mange fine dynamikker.

.....

Det er jo tydelig at det gjør godt for hodene våre.

Du er ikke hjemme eller på jobb.

Du skal bort fra alt.

Vi har alle noen fysiske eller psykiske funksjonsvariasjoner.

Det handler bare om hvilke krav som stilles til oss.

...

Men prøv å legge litt utfordringer som gir mestringsfølelse.

Det skal være lystbetont, men også 'oj' dette klarte jeg.

Jeg tenker at det skal være et innhold i en ferie.

En må kunne velge deltakelse eller ikke.

En må ha tid til å kjenne på det en har gjort.

Det skal faktisk synke inn også.

Når en gjør ting sammen med andre blir det gjerne gøy.

...

De som trenger tilrettelegging ønsker et innhold, og utfordringen handler kanskje ofte at de ikke er i stand til å lage dette innholdet selv.

De er avhengig av å få det lagt til rette,
men med mulighet til å kunne velge.
Sånn at de kanskje det ene året bare ser på,
mens de neste år deltar.

...

Jeg husker en leir hvor rullestolbrukere kunne være
med på vannski.

Da var det noen som ikke turte det det ene året,
men som ble med neste år.

Da overvinner man ganske store barrierer
og opplever mestring.

....

Det dukker opp noen nye sider på ferie.

En får mulighet til å være omsorgsfull og ta vare
på hverandre.

Det er derfor danskene kaller det pedagogfri ferie.

Ferie uten vernepleierne som liksom skal hjelpe.

Forskjeller viskes bort

Det er viktig å kombinere folk med samme interesser.

Om jeg ikke liker å gå tur på fjellet, er det dumt at jeg skal være med som ledsager på en ukes tur i fjellet.

Elsker jeg det, vil jeg også være en positiv støtte til dette.

Så man må jeg være obs på hvilken rolle jeg har som ansatt.

Jeg skal legge til rette for den som reiser på ferie også opplever det som ferie.

...

En tilrettelegger må også ha med ledsagerne i planleggingen.

Du skal treffe de også.

Jo bedre ledsagere har det jo enda mer ser du at de også har å gi.

En er jo med 24 timer i døgnet,
med en gruppe hele tiden.

Treffer du ledsagergruppen på riktig måte,
så får du en stabil ledsagergruppe
som er på fornavn med hverandre og deltakerne.

**Forskjellen mellom deltaker og ledsager
blir da også visket bort.**

Det er mer riktig å ha fokus på innhold/aktiviteter
enn diagnoser.

Da blir også forskjellene mindre.

Da blir det mindre «jeg» opplevelse, men vi/oss
opplevelse.

Det styrker sosial kompetanse utenfor det pedagogiske
opplegget som er for mange ellers.

...

Det er de samme grunnleggende forholdene som gjelder i forhold til å ta hensyn til alle, og hvordan du opptrer i matsalen osv.

...

Alt kommer i en annen innpakning allikevel.

Da blir ledsagerne gode rollemodeller.

De trenger kanskje ikke å si så mye fordi de ser og opplever i en annen sammenheng enn den som skjer i hverdagen.

...

Det blir en annen ro over det hele.

Du må ikke tilbake til kl. 2 og vaktskifte.

Jeg har sett mye positivt der.

En forsterker opplevelser når en er flere på ferie sammen.

Å høre på folk på forhånd

- Det må være en bredde i ulike tilbud.
- Personer med funksjonsvariasjoner er like forskjellige som andre.
- Noen trenger å reise på hytteferie med en liten gruppe, men noen vil være med på den store ferien.
- Noen vil ikke reise bort, mens andre synes det er topp på være borte lenge.
- For noen passer det best å være hjemme, men å få gjøre noe helt annet.
- En må se på alle variasjoner, så da må folk høres på forhånd.
- Vi må kartlegge hva de ønsker å gjøre.
- Det er viktig å høre hva personen selv ønsker, interesser er viktig.
- Med feriemøte får en frem hvor folk ønsker å reise på ferie.
- Vi bruker et skjema med avkrysningsmuligheter.
- Vi bruker Husmøte, og en kan legge frem forslag der.
- For noen er det viktig å bruke hjelpemidler når en skal velge.
- Å lage hjelpemidler som gjør det lettere å legge til rette for ferie.
- En personale viser til at en har fritidskalender for fritiden.
- Den kunne vært større og bredere, men det er et tilbud.

- I forhold til ferie har vi fortsatt ikke noen planleggingsmidler.

På sjøen.

Foto: Anders Midtsundstad

Hadde vi hatt flere hjelpemidler kunne det bli lettere å tilrettelegge

Det er viktig at det er tilstrekkelig ledsagerhjelp.

Og det er viktig at støtten er planlagt godt nok.

Det er viktig at tjenestemottakers ønsker matcher ledsager – slik at det er mulig å glede seg over felles opplevelser.

Ansatte som vet at de får mye utfordringer om de ikke organiserer tilbud, gjør kanskje det når de vet at om personen ikke kommer seg ut, så får de mye trøbbel.

Forslag til å sikre økonomisk støtte

Utfordringer:

Dekkes ferien av boligens budsjett blir det ikke noen reiser, og når de selv må betale blir det dyrt.

Det er viktig at det er mulig å tilrettelegge turnuser og bruke hjelpeturnus når ansatte er ledsagere.

Boligen har ofte ikke budsjett til å dekke ledsager. Ansatte får dekket 14 timer og brukerne må betale for de timene som ansatte ikke har i sin turnus. Det gjør det veldig dyrt å ta med ansatte i små stillinger.

Beboerne skal naturligvis være med å betale for ferie, men når 80% av trygden går til å betale husleie, er det jo bare penger igjen til mat.

Har du også store hjelpebehov så kommer du aldri på ferie.

Det er ikke mulig å finne midler til en ferie som koster kr 150.000.- for en uke.

Forslag:

1. Å legge inn et beløp i uføretrygden.
2. Flere reisemål bør gi ledsagerstøtte som Solgården.
3. Øremerkede midler hadde vært fint.
4. En stor kommune har muligheter for å bruke sitt system for å forsøke å finne frem til hva folk ønsker å gjøre.

For eksempel kan det være at fire personer som bor forskjellige steder har lyst til å reise til Paris. Det blir ofte for dyrt å lage en turnus rundt en person, men når en lager en turnus rundt fire så er det kanskje mulig å få til en reise.

5. En kan etablere reisebyrå hvor personer med funksjonsvariasjoner er med å styre.
6. Kanskje kunne kostnadene til ferie fordeles på tre. Det kunne tenkes at kommunen betalte for ferie, det det koster å gi omsorg til en person. Det beløpet må jo kommunen uansett betale. Så må personen som skal reise betale for reise, mat og aktiviteter, mens merkostnadene utover dette kan tas av noen andre gjennom en ordning.
7. Vi har vært i kontakt med boliger gjennom årene for å høre om noen ansatte kan være ressurspersoner på ferier.

Da får vi alltid beskjed om at de bare har ansvar for det som skjer innenfor deres fire vegger.

8. Det trengs en forutsigbar pott eller at ferie blir en lovpålagt tjeneste som genererer at kommunene må sette av midler til ferie.

En person har jo samme hjelpebehov enten han eller hun er hjemme eller reiser på ferie.

Hvorfor kan ikke ressursene følge med?

Det er en forskjellsbehandling som er gjennomgående.

9. Det er viktig å tenke kreativt.

En må ikke tenke enkeltpersoner.

Det blir for komplisert.

En må gi støtte til noen som arrangerer turer som mange kan tenke seg.

Helst ikke mer enn det vi andre trenger å betale for en tur.

10. Noen er flinkere enn andre til å søke midler

11. Det hadde vært fantastisk å få frivillige medarbeidere inn.

Da slipper jo bruker å dekke lønn for denne personen.

Stranden.

Foto: Anders Midtsundstad

I Havkanten.

Foto: Anders Midtsundstad

Kulturen på tjenestestedet

Muligheten til å bistå personer med ledsagerbehov handler også om kulturen på tjenestestedet.

Det handler mye om hva lederne tenker, og sier.

Ledelsen må være villig til å lage hjelpeturnus og følge opp prosessen rundt planlegging og se viktigheten av at personer med funksjonsvariasjoner får reise på ferie.

Forskjeller

Det er viktig å løfte temaet ferie.

Det planlegges og følges opp veldig forskjellig.

Jeg tror ikke folk vet hvor store forskjeller det er innenfor en kommune og også mellom kommuner.

Oslo.

Foto: Anders Midtsundstad

Oppgave til personalet
Hva er mangler i ferietilbudet på ditt tjenestested?

Hvordan kan du finne løsninger sammen med brukerrådet?
